

Більшовицьким ШЛЯХОМ

Орган В. Токмацького РК КП(б)У та виконкому райради депутатів трудящих Запорізької області

№ 14 (3471) Четвер, 16 лютого 1950 року. Ціна 15 коп.

ВЕСНА НЕ ЖДЕ

Грудневий пленум ЦК КП(б)У поставив перед партійними організаціями, радянськими і земельними органами бойове завдання по підготовці до вирощування високого врожаю всіх сільськогосподарських культур у 1950 році. В рішеннях пленуму намічені конкретні заходи по підготовці до весняної сівби, як першого етапу в боротьбі за високий урожай, і встановлено строки підготовки матеріально-технічних засобів колгоспів, радгоспів і МТС.

Чи ж готовий наш район зустріти весняну сівбу у всеозброєнні? Ні, ще не готовий! У нас достатня кількість посівного матеріалу, але тільки незначна частина колгоспів перевірила його в контрольно-наслідній лабораторії. Із 1.475 центнерів насіння ярої пшениці—доведено до кондиції 822, а з 3.980 центнерів ячменю—2.523. Ще гірше стоять справи з підготовкою до висіву такої цінної кормової культури, як люцерна. Тільки 10 процентів її доведено до висівної кондиції.

Цього року намічено провести посадку квадратно-гнездовим способом не лише кукурудзу, а й соняшник та кліщевину. Впоратися з цим завданням можливо тільки при наявності достатньої кількості ручних саджалок. Проте темпи виготовлення їх дуже повільні. Як наслідок — невістачає 1500 штук.

Колгоспіві «Червоний прапор» треба посадити квадратно-гнездовим способом 152 гектари просапних культур, а ручних саджалок є тільки 7. В артіль ім. Берія, де заплановано провести посадку квадратно-гнездовим способом на 224 гектарах, мають тільки 5 ручних саджалок. Таке ж становище і в ряді інших колгоспів.

Відомо, що одним з важливіших заходів, спрямованих на забезпечення високого врожаю, з'являється своєчасне закриття вологи. Ми вважаємо, що найбільшим строком для проведення цієї роботи по ячмю повинно бути 2 доби. Як що зваяти, що в районі 30 тисяч гектарів зорано восени 1949 року, стане ясно—для закриття вологи на цій площі потрібно 3 тисячі борін. У нас їх є тільки 1886. Виготовлення борін

і виборка їх з бази сільгосп-постачання проходять надто повільно. Цікаво, скільки часу будуть закривати вологу колгоспи ім. Розі Люксембург, де є 8 борін і 396 гектар ячмю, або ім. Енгельса, в якому 10 борін і 537 гектар ячмю?

Не менш важливим агротехнічним заходом для підвищення врожайності з'являється вивозка на поля місцевих добрив. Але й ця робота в переважній більшості колгоспів провадиться незадовільно. В артіль ім. Толстого перегноєм завалені всі стайні, а на поле вивезено тільки 80 тонн. В колгоспі ім. Енгельса до вивозки гною ще й не приступали.

Вирішальну роль в пвидкому проведенні весняних польових робіт відіграватиме механічне тягло—трактори. Все ж ремонт їх в обох МТС провадиться погано. Із 88 машин у Великотокмацькій МТС відремонтовано тільки 60, а в Молочанській ще неготові для роботи 24 трактори. Причому, в переважній більшості це потужні дизелі—«С-80» і «ЧТЗ». Так само погано проходить і ремонт тракторних сівалок.

Викликає тривогу й те, що в багатьох колгоспах досі не приступали до складання виробничих планів.

Значна частина партійних організацій послабила політичну роботу серед колгоспників і контроль за діяльністю правління колгоспів, спеціалістів сільського господарства, які в першу чергу несуть відповідальність за хід ремонту інвентаря, засипку насіння, вивозку добрив на поля і т. ін.

Вся сума організаційних і політичних заходів, вказаних грудневим пленумом ЦК КП(б)У, має своєю метою підняти відсталі колгоспи до рівня передових. Шлях до цього—сувора і нещадна критика хиб, викриття помилок і їх усунування. Ні в якому разі не допускати господарських провалів! Кожен повинен знайти своє місце в боротьбі за врожай, особливо тепер, в дні важливої політичної кампанії—підготовки до виборів у Верховну Раду Союзу РСР.

Всі сили на успішне завершення підготовки до сівби! Весна не жде.

Всенародне змагання за зразкову підготовку до сівби

Колгоспи Радянської України відзначають дні підготовки до виборів у Верховну Раду СРСР новими успіхами в підготовці до весняної сівби. План записки насіння ярих зернових і бобових культур перевиконано майже на 10 процентів. Скрізь закінчується очищення і доведення насіння до посівної кондиції. З цією роботою

вже справились колгоспи Вінницької, Полтавської, Сталінської, Кіровоградської, Кам'янець-Подільської та Ізмаїльської областей.

У першій декаді лютого колгоспи республіки вивезли на поля понад 2,5 мільйона тонн місцевих добрив—на 550 тисяч тонн більше, ніж за попередні 10 днів. (РАТАУ).

Трудящі району готуються до виборів

Виборці села Гришино схвалюють пропозицію окружної передвиборної наради

По 6 занять з виборцями села Гришино провели вчителі місцевої школи Гвозділко Іван Львович та Сосницька Федора Данилівна. Тут вже вивчено «Положення про вибори до Верховної Ради СРСР» та Конституцію країни Рад. На останньому занятті агітатори познайомили своїх слухачів із зверненням учасників окружної передвиборної наради до виборців 431 Пологівського виборчого округу.

Всі виборці села Гришино гаряче схвалюють пропозицію учасників окружної наради і зобов'язалися в день виборів радянського парламенту—12-го березня віддати свої голоси за кандидатів сталінського блоку комуністів і безпартійних.

П. УДОВИЧЕНКО.

ВІСТІ З КОЛГОСПІВ

Колгосп ім. Менжинського з коштів неподільного фонду придбав дві нових 19-рядкові сівалки. Тепер артіль має 6 висівних машин.

Два прицени та нову горючовозку передано майстрами артіль ім. Мануйльського тракторній бригаді т. Орлова.

По чотири заняття провів у агротехнічних гуртках колгоспів «Червоний прапор» та «Наdejда» дільничний агроном Великотокмацької МТС т. Жолдоб.

В міцній дружбі з агітаторами

Двадцять три дні відділяють нас від дня виборів до Верховної Ради СРСР. Цей короткий час члени нашої рільничої бригади намагаються використати на прискорення підготовки до весняної сівби.

З більшовицькою наполегливістю борються за високий урожай ланки Ольги Симоненко та Ліди Лобань. Обидві вони виконали доведені завдання по заготівлі місцевих добрив. Знаючи, що кожні 10 сантиметрів снігового покриву,—це 300 тонн води на гектарі, хлібороби намагались якомога більше затримати снігу на посівах, щоб навесні мати достатню кількість вологи в ґрунті. Тепер вони готуються до весняного підживлення озимини.

Підвищенню виробничої активності сприяє агітаційно-масова робота в бригаді, яку проводять агітатори тт. Литвиненко, Бут, Крамна та інші. Вивчаючи з виборцями Положення про вибори та Сталінську Конституцію, агітатори розповіли, з яким величезним піднесенням трудящі нашої країни провели висунування кандидатів у депутати до Верховної Ради СРСР, і, що своїм першим кандидатом радянські лю-

ди одностайно висунули любимого вождя і вчителя товариша Й. В. Сталіна.

Цікаве заняття провели вони останнім часом. В основу його було взято промову товариша Сталіна на передвиборних зборах виборців Сталінського виборчого округу міста Москви 9 лютого 1946 року. На конкретних прикладах росту нашої промисловості, сільського господарства, культури, покращення побуту трудящих показали агітатори, як здійснюється велична програма, накреслена товаришем Сталіним.

Тепер у нашій бригаді активно обговорюється звернення учасників передвиборної окружної наради 431 Пологівського виборчого округу. Агітатори розгорнули широкую агітацію за наших кандидатів до Ради Союзу і Ради Національностей Верховної Ради СРСР тт. Єнютіна та Пономаренка. Члени нашої бригади у день виборів з радістю віддадуть свої голоси за непорушний блок комуністів і безпартійних, за велику партію Леніна—Сталіна.

В. ГУБЕНКО, бригадир першої польової бригади В.Токмацького зернорадгоспу.

В агітпункті механічного технікуму

Наша виборча дільниця—одна з найбільших. На території її живе 1500 виборців. 90 агітаторів ведуть більшовицьку агітацію на десятихатках.

Агітпункт, який знаходиться в просторій і світлій кімнаті механічного технікуму, став улюбленим місцем виборців. І вдень, і ввечері тут людно. Сюди приходять трудящі різного віку, всяких професій. До їх послуг—газети, журнали й інша література. В окремі дні—бесіди й лекції. Останні ми провадимо по вихідних днях—це зручніше для виборців. 5-го лютого було прочитано доповідь «Радянська виборча система—сама демократична в світі». Минулої неділі викладач історії Купилевич Марія Ісаївна охарактеризувала виборцям обличчя

буржуазної «демократії». Докладно розповіла про обмеження виборчих прав, які провадяться у капіталістичних країнах.

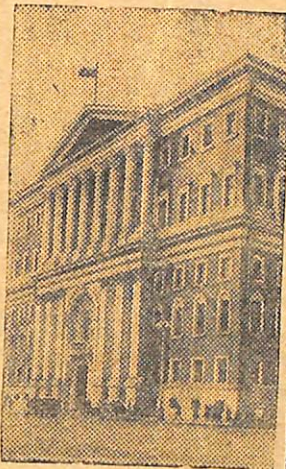
—Під час виборів до англійського парламенту в 1945 році,—говорить вона,—були позбавлені права голосу 8 мільйонів, або 25 процентів усіх виборців. У Сполучених Штатах Америки на останніх виборах конгресу (парламенту) брало участь трохи більше третини трудящих.

Ближчими днями для виборців нашої дільниці, які вперше використовують своє почесне право обирати, директор механічного технікуму т. Скрябін прочитас лекцію «Великі права і обов'язки громадян СРСР».

О. ЖАЛІЛО, секретар партбюро Великотокмацького механічного технікуму.

По Радянському Союзу

„Гілляста кукурудза“

На фото: будинок Московської Ради депутатів трудящих.

Фото Н. Грановського (Прескліше РАТАУ).

Співробітник Ставропольської державної селекційної станції В. І. Балюра прислав у Міністерство сільського господарства СРСР качани кукурудзи незвичайної форми. На відміну від звичайної „гілляста“ кукурудза дає велику кількість качанів—по 4—5 на одній рослині. На окремих екземплярах число качанів досягає 7—8.

Багатокачанна кукурудза одержана на основі мічурінського методу переробки і виховання рослин на фоні високої агротехніки. Дослідник продовжує працювати над закріпленням форми „гіллястої“ кукурудзи. Нинішньої весни дослідні посіви цієї рослини будуть проведені в ряді колгоспів Ставропольського краю. (ТАРС).

Виборча дільниця в Антарктиці

ОДЕСА. Вперше в суворій Антарктиці створено виборчу дільницю по виборам до Верховної Ради СРСР. Центр її—борт флагмана 1-ої радянської антарктичної китобійної флотилії „Слава“.

У кращому приміщенні флагмана „Слава“ обрладаний агітпункт. Китобой вивчають Конституцію і Положення про вибори. Регулярно провадяться доповіді та бесіди. (РАТАУ).

Колектив шахти № 3-4 виконав п'ятирічний план.

На знімку: Л. ЗОЛОТИХ у лаві за роботою.

(Прескліше РАТАУ)

ШЛЯХОМ ДО КОМУНІЗМУ

СТОРІНКА ІСТОРІЇ

Кінчався грудень 1923 року. За розлогу воронівську гору, на засніжені степи німців—колоністів, з кожним днем більше й більше простували колони безземельці. То по одному, то групами, приходили вони, ставали серед степового простору, і, мплуючись рідною землею, твердили:

—Так, тепер ти навки на нас... Спасибі йому, великому Ленину!

І кому тоді не пригадувалося недавнє минуле? Кого воно не пекло гарячою біллію?

...Споконвічна українська земля півтора століття годувала німців. З волі розбещеної Катерини, вони на ній жирили, пишались в багатстві. Разом з ними тут ласувалося продажне українське панство, люте куркульство. А трудовий народ тільки й одержував нові страждання та нові мозолі.

Проходили роки. Земля все більш наповнювалася кров'ю, потом, материнськими сльозами. Народ марив великою, могутньою силою, яка б прийшла і назавжди придушила визискувачів.

І така сила знайшлася! На славу запорізьку землю її принесли багнети червоних революційних солдат. Три роки гриміла громадянська війна. Врешті, пропахлі порохомими димами, родючі, жирні чорноземи знову покличкали своїх трударів. Але на цей раз—уже господарями...

—Ні, не буде, не буде так! — кричав у нестриманій люті

альтмунтальський багатій Вагнер.

В ці дні він був особливо стривожений.

...Ну, революція, війна... З розподілом землі,—міркував,—можна на деякий час і погодитись. Але щоб села засновувати—це вже наглість!..

Якось Вагнер прибув до села.

—Що, село будувати збираєтесь?

—Так, нове, радянське село! Нижня щелепа в зухвалої німця затрусилася. Очі спалахнули гнівом.

—Будуйте!—процидив кризь зуби.—Тільки... на колесах!

...Минув 1924 рік. Там, де лежав голий степ, забілили хати, вирости солом'яні курені. 30 господарств, що відокремилась з Нижнього Куркулаку, налічували: 8 коней, 14 голів великої рогатої худоби, 2 плуги, 4 букери.

—Голопупівка!—насміхалися проїжджі.—Що з вами буде, як ви три роки поживете?

Правду кажучи, дехто й малодушничав: забирив лахміття—і в Куркулак. Мовляв: уже хоча і в біді—так не на самоті. Але три четверти новопоселенців залишилися у степу. Наперекір усім насміхам і маловірам, люди продовжували трудитись, будувати нове життя. І як знак їхньої твердості, їхнього прагнення показати життя за нової, радянської, влади—родилася назва села—Показне.

ГОСПОДАРИ ЩАСЛИВОЇ ДОЛІ

Недовго глузували ворожі попиначі. Держава допомогла поселенцям. Уже наступної весни їм було дозволено обмінити декілька десятків центнерів звичайного зерна на сортове. Була надана широка можливість придбати інвентар, транспортні засоби. Молоді господарі купували коней, волів. На полях, згідно нових вимог агротехніки, вводили сівозміни.

Одночасно змінювався й вигляд села. Хати ставали чепурнішими. Над вулицею струнчилися довгі ряди акацій. Біля хат і в городах зазеленіли саджанці вишень, слив, абрикосу. Затріпотіли білими листочками тонкі тополі.

Недовзі показники здобули першу перемогу: за правильне введення сівозмін і за високий збір урожаїв земельними органами їм була видана премія—трієр.

Це ще більше підняло настрій людей, вселило віру в свої сили. Вони побачили—міць там, де дружба, де допомога одного іншому, де справу вирішує не один, а всі. Це розуміння єдності стало головною умовою, яка сприяла швидкому проведенню колективізації, заклала фундамент для успішної діяльності новоствореного колгоспу. І хоч не всі тоді твердо вірили в правильність обраного шляху, хоч дехто й піддавався ворожій куркульській агітації—більшість людей йшла за партією, сміливо дивилась вперед.

Уже в 1937 році колгоспники одержали на трудовень по 8 кілограм хліба, по 2 крб 50 копійок грішми. До речі, колгоспний сад тоді не родив. Всі грошові прибутки складалися виключно з рільництва та тваринництва. Тоді ж з 35 дворів—22 придбали велосипеди, більше 10 — патефони. Була закуплена велика кількість меблів, одягу, взуття. На цей час припадає масове розведення бджіл. Більшість колгоспників мали високопродуктивні корови. У власних хатах господарі виймали старі двері й вікна, заміняли їх новими, більш якісними. В селі збудували клуб. В ньому була багата бібліотека, досить музичних інструментів. Працювали гуртки художньої самодіяльності. Майже кожен, хто мав 15—18 років, грав на баладаїці, гитарі чи то мандоліні. Діти вчилися в медичних, металургійних, ветеринарних, сільськогосподарських і педагогічних технікумах.

Швидко росло колгоспне господарство. Появились цегляні новобудови—конюшні, скотарник... Артіль придбала млин, як ніколи збагатилася сільськогосподарськими машинами.

Веснами в селі пишно цвіли яблуні й груші. Прості сорти абрикосу, ягід і слив на присадібних ділянках витіснялися мічуринськими. Навколо села буйно зеленів двадцятигектарний колгоспний сад. Дозрівав перший виноград.

Таку прекрасну дійсність

мало маленьке колгоспне село Показне. Народжене великим Жовтнем, випестоване сонцем Сталінської Конституції, змінене силою своїх трудівничих рук, це село мріяло лише про одне—про дальший рух вперед, до вершини людського щастя—комунізму.

Та сталась війна. Жорстокий ворог нищив усе, що створила радянська людина, що складало її вітчизняну гордість.

В перші ж дні фашистські бандити по-звірячому розправилися з головою колгоспу Іваном Костюком. Цілий тиждень над ним вчиняли нелюдські катування, а коли той уже був зовсім знесилений—вивели за село, закололи штиками.

Багато показників пішло тоді захищати дорогу Вітчизну. Павло Гойда бився за Сталінград, Федір Уманський ходив у наступ на Курській дузі, Тихон Дяченко відстоював Ленінград, Микола Діденко і Олександр Кременчунський штурмували підступи до Берліна, Андрій Щусь брав участь в розгромі імперіалістичної Японії...

Після демобілізації—п'ять односельчан повернулися офіцерами, вісім—молодшими командирами. Майже кожен, хто був на війні, одержав урядову нагороду.

По-фронтовому працювали й ті, що залишалися в селі. У багатьох колгоспників і колгоспниць тепер сяють медалі «За трудову доблесть» і «За трудову відзнаку».

Велику долю радянському народові дала більшовицька партія. І яскравим свідченням цьому Показне— маленьке колгоспне село, яких десятки у нас в районі, яких сотні тисяч на великій радянській землі.

ЧОМУ НАВЧИВ ДОСВІД

Тепер, коли минуло чотири роки напруженої боротьби по виконанню першої післявоєнної сталінської п'ятирічки, є що підсумувати і є над чим замислитись.

Візьмемо першу-ліпшу галузь колгоспного виробництва. Яких значних зрушень досягнуто в її розвитку! Осць рільництво. В 1946 році тут ще не оброблялося близько 10 процентів орної землі. Тепер вона не тільки повністю освоєна, а й використовується за останніми вимогами радянської агротехніки. Вся площа, яка буде засіватися ярами, зорана на зяб з переділужниками. Так її не готували і в кращі довоєнні роки.

Проведено велику роботу по відбудові села, будівництву громадських приміщень. Краще налагоджено організацію праці, чіткіше ведеться облік.

Та чи може це все задовольнити ті вимоги, які ставить перед колгоспами партія? Ні! В післявоєнний час небаченими розмірами проходить перетворення природи, вводяться травопільні сівозміни і т. д. А при наявності такої незначної кількості земельної площі, як до цього була в колгоспі, запроваджувати новітні досягнення агротехніки важко. Куди вигід-

ніше введення сівозмін провести на великому земельному масиві, з розрахунком на широке примінення механізованого обробітку.

І друге. Не дивлячись на бурхливий розвиток тваринництва, колгосп стоїть перед фактом не підвищення, а пониження продуктивності худоби. Справа в тім, що тут налічується всього 30 гектар випасів. Вони рано витолочуються, випікаються на сонці. До початку жнив худобі, як правило, доводиться ходити впроголодь. Звідси й виникає: або припинити дальший ріст поголів'я і добрати в число тваринників добру частину колгоспників, щоб займалися кормодобуванням; або ж винайти більш привільний випас, чим підняти загальний розвиток тваринництва і, зокрема, продуктивність.

Третє. Навіть в кращі довоєнні роки, коли колгоспники в загальній кількості одержували по 12 кг зерна й горюдини на трудовень—грошова вартість трудовня в цьому колгоспі була невисокою. Не може задовольнити вона й тепер. Це негативно відбивається на матеріальному становищі колгоспників, на загальній господарській діяльності артіль. А вже час подумати і про електрифікацію, і про радіофікацію села. Слід вводити механізацію на тваринницьких фермах. І на-

РИСИ МАЙБУТНЬОГО

Приміщення Показнянської школи переобвилене. Секретар партійної організації т. Чорний повідомляє, що звіти правління колгоспів ім. Ватутіна та ім. Крупської відбулися, затверджені, і що цим, фактично, колишні правління склали свої уповноваження.

Колгоспники запрошують його відкрити нові, перші загальні об'єднуючі збори.

Повстає питання про назву колгоспу. В залі западає глибока тиша. Декілька секунд стоїть вона непорушною. Та ось з гуци піднімається літня жінка. Голос її схвильований. — Я,—говорить вона,—пропоную назвати нашу артіль самими світлими словами—«Шлях до комунізму».

—Правильно!—підтримали її десятки голосів.—«Шлях до комунізму»!

Колісь, як пройнуть десятиліття, молоде покоління колгоспу з задрістю розпитуватиме про цей день. І треба було побувати, щоб зрозуміти з якими глибокими почуттями говорив тут кожне слово, яку велику відповідальність відчував кожен присутній.

—Так, один колгосп!—говорив голова новообраного правління т. Митяненко.—А раз один колгосп—значить одна сім'я. Немає більш двох різних понять—Вишневого і Показного—є колгосп «Шлях до комунізму». Тепері думки, і бажання повинні в нас бути одні. І чим краще розумітимемо один другого, ближче відчуватимемо; чим завзятіше будемо в роботі і більше допомагатимемо один другому—тим повніше прохідиме на-

діятись тільки на приватному саду—це, по меншій мірі, по-господарському. Отже, обхідно подумати про джерела. Колгоспники зможуть це гетьлю, збудувати їх. Вони давно прагнуть будувати це гетьлю, збудувати їх. Четверте. Колгоспники необхідно спорудити це гетьлю, збудувати їх. Цього вимагає великий сільський план перетворення природи. Цього вимагають сільські інтереси.

Накінєць, великої уваги вимагає й дальше колгоспне тваринництво. Треба впровадити і замінити хати, будувати клуб, комору...

Ось тільки той, далеко повний, перелік питань, що гостро хвилюють колгоспників. І коли в розрізі цього переліку на весь життєвий колгоспу—невільно жується думка: хай як господарював, хай як впорювався з доведеними даними—залишити в такому стані не можна. Адже все це в перший, так би мовити, організаційний період, в якому тільки створили бази для основного колективного господарства, тепер, коли колгосп вступає другу стадію свого розвитку більш організовану і високою,—тепер це не вольнє ні колгоспники державу. Де ж вихід?

В об'єднанні з сусідніми колгоспами!

це життя, тим швидше чим щасливе завтра...

Ми повинні твердо пам'ятати: де б хто не працював, б роботу він не виконує, скрізь треба бути старанним і чесним. Товариш Сталін з малого складається великим.

Це були вчорашні збори, хоч не кожен висловив свою думку, хоч не внісв свої пропозиції—і прагнення були одні:

—Ближчим часом треба травопільну сівозміну, не поле обсадити смугами реві і чагарників; спорудити вок; відремонтувати 60-ти гектарний колгоспний сад, вільно використовувати 20-ти гектарне пасовисько... В час на площі між селами класти нарк, спорудити мадєські будівлі—школу, клуб, приміщення для тваринництва, комору, клуб... В післявоєнні роки поставити млин, виграти цегельню, закласти свій сад, спорудити приміщення тракторного парку і сільськогосподарських машин. Особливого значення надають поліпшенню породності худоби. Завести водоплаваючу рибу. Кожний рік впровадити нові будовами, різними декоративних і фруктових дерев...

На широкий шлях майбутнього життя вишли колгоспники і показнянські хлібороби. І це єдино правильний шлях до комунізму!

М. КИЦЕНКО
Редактор В. КАЛУЖНИЙ